

การศึกษาและพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง กรณีศึกษาอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ปณต นวลใส^{1*} พิชัย สดภิบาล² และ ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา³

STUDY AND DEVELOPMENT OF FURNITURE FROM TAXOCAPUS VILLOSUS(BLUME) DENCE
PHO SI SUWAN CASE STUDY SISAKET PROVINCE.

Panot Nualsai^{1*} Pichai Sodbhiban² and Songwut Egwutvongsa³

¹⁻³ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

¹⁻³ Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok

*Corresponding author E-mail address : newschool.designer@gmail.com

บทคัดย่อ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเถาวัลย์แดง และความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ใช้ ผู้จำหน่ายและกลุ่มผู้ซื้อผลิตภัณฑ์และเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมเถาวัลย์ บ้านอีเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ และกลุ่มหัตถกรรมบ้านหนองหงอก อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเพื่อการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมเถาวัลย์ บ้านอีเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณจังหวัดศรีสะเกษและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1. คุณลักษณะของเส้นเถาวัลย์แดงมีความเหนียวพอที่สามารถนำไปใช้ขึ้นรูปเฟอร์นิเจอร์ ดัดสีได้ดี และสามารถนำวัสดุร่วมเข้ามาใช้ในการผลิต เพื่อเพิ่มความสวยงามและความหลากหลายของรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง โดยส่วนมากกลุ่มชาวบ้านนิยมนำวัสดุร่วมเข้าใช้ในส่วนของผลิตภัณฑ์ของฝักของที่ระลึก และเฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน ใช้กรรมวิธีการผลิตแบบการสานขึ้นรูป 2. ผู้บริโภคและผู้จำหน่ายมีความต้องการที่จะผลิตหัตถกรรมจากเถาวัลย์แดงออกมาในรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ โดยการนำเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของ จังหวัดศรีสะเกษมาช่วยในการออกแบบ โดยการใช้ กลีบดอกลำดวน มาเป็นเกณฑ์ในการขึ้นรูปทรงของเฟอร์นิเจอร์ 3. เฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงจากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์การประเมินรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ 16 ข้อและรูปแบบที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1 มีรูปแบบและรูปทรง สอดคล้องกับเอกลักษณ์ โดยมีค่า ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.13) รูปแบบที่ 2 มีรูปแบบและรูปทรง มีการตัดทอนที่ลงตัวและมีความเหมาะสมปานกลาง โดยมีค่า ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.29) รูปแบบที่ 3 มีการพัฒนารูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิมและมีความเหมาะสมน้อยที่สุด โดยมีค่า ($\bar{X} = 4.05$, S.D.=0.28) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม , เถาวัลย์แดง , การขึ้นรูป

ABSTRACT

The purposes of this research was to study the demand of producers and consumers to the image of the furniture from *Ichnocarpus Frutescens*, the handicraft products from *Ichnocarpus Frutescens*, and study the opinions of the consumers to the furniture from *Ichnocarpus Frutescens* in Po-srisuwan district, Srisaket province. The samples groups consisted of users, buyers, sellers and groups of the buyers of the products and the furnitures from *Ichnocarpus Frutescens*. Also from groups of vine handedmade community enterprises from Ban E-say in Po-srisuwan district, Srisaket province and handmade enterprises of 30 villagers at Ban Nong-ngorg in Po-srisuwan district, Srisaket province by Sampling random. The research instrument was the interview and a rating scale questionnaire to study the demand of consumers to the image of the furniture from *Ichnocarpus Frutescens* of vine handmade community enterprises from Ban E-say in Po-srisuwan district, Srisaket province and the data were analyzed using by Geometric mean, and standard deviation. The results of the study were as follows : 1) the attribute vine's lines have toughness enough for using to form the furniture and well-dye. And can make along the co-materials for the products to increase the beauty and the diversity of the image of the furniture from *Ichnocarpus Frutescens*. Most of the villagers like to bring the co-materials making the parts of the products to be the souvenir gift and home-furnitures. Using the Process of productions by weaving to be form. 2) Both of the buyers and sellers have the same desire to produce the handed-made products from *Ichnocarpus Frutescens* by bringing the identity of Srisaket province, Dok Lumduan (a kind of flower in Srisaket province) to be the standard to design the products. 3) The Evaluation by the Professional and the expert regard that the best furnitures from *Ichnocarpus Frutescens*. There are 16 items of furniture evaluation criteria The 1st Form and shape. Consistent with identity model was the most suitable at ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.13) The 2nd model was the medium suitable Form and shape. There is a perfect fit and moderate fit. at ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.29) The 3rd model was the least suitable has The development of the format changes develop. at ($\bar{X} = 4.05$, S.D.=0.28) respectively (by order) 4) The satisfactions of the sellers and the buyers of the products from from Red vine were at high level. The results of the study each dimension were as follows : Shapes and Concordance with the identity, the motivation and the development of the models in several styles by the opinion of the sellers and the buyers products of furnitures at high level in order from high to low .

Keywords : handicraft products , red vines , forming

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำรงชีวิตมีความแตกต่างกันแต่ละท้องถิ่นตามลักษณะของภูมิศาสตร์ จึงทำให้เกิดการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นลักษณะงานหัตถกรรมที่มีพื้นฐานความต้องการของประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก จึงได้เกิดคำว่า ศิลปะพื้นบ้านหรือศิลปหัตถกรรมขึ้น ดังคำกล่าวของ (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2532 : 32) ที่กล่าวว่า ศิลปหัตถกรรมที่เกิดขึ้นจากฝีมือช่างของคนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง การประดิษฐ์สร้างสรรค์เป็นไปตามเทคนิคและรูปแบบที่ถ่ายทอดกันในครอบครัวโดยตรงจากพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย โดยมีจุดประสงค์หลักคือ ทำเพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวัน งานศิลปหัตถกรรมอาจถ่ายทอดซึ่งกันและกันและกันได้ เช่นเดียวกับคติพื้นบ้าน หากแต่ต้องได้รับการปรับให้เข้ากับสภาพเฉพาะถิ่นจนเกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของตนเอง

ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งที่เกิดควบคู่กับการดำเนินชีวิต และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผลความจำเป็นของการดำรงชีวิต ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านยังคงแสดงถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีความเรียบง่ายและงดงาม ลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในแง่ของศิลปะ และศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน นอกจากนี้ ยังเป็นศิลปะของ

ชาวบ้านที่ใช้บุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่เป็นการสร้างสรรค์ซึ่งมีลักษณะของช่างพื้นบ้านที่ปรากฏออกมา โดยผสมผสาน เป็นวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม และประเพณีที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษจากช่วงคนหนึ่งไปสู่อีกช่วงคนหนึ่งเป็นเวลานานับ ร้อยๆปี สิ่งเหล่านี้จะประสานความเชื่อที่มีอยู่ในจิตใจของช่างพื้นบ้าน แล้วแสดงออกมาให้เห็นในงานศิลปหัตถกรรมของช่างพื้นบ้าน (วัณณะ จุฑะวิภาต. 2535 : 17) ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีคุณค่าในการใช้สอย (functional value) ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตของ ชาวบ้าน ดังนั้น งานหัตถกรรมเถาวัลย์ เป็นอีกแนวทางหนึ่งในปัจจุบันที่มีการนำเถาวัลย์ที่มีอยู่ตามหัวไร่ปลายนา และอยู่ในป่า เขา ได้นำมาพัฒนาเป็นของที่ระลึก ของใช้สำหรับใช้ในครัวเรือน เช่น การทำที่ดักปลา ตะกร้าใส่ของ กระเช้าของขวัญ กระถาง ไม้เต้านม เบลอน สำหรับเด็ก ซึ่งกลุ่มสตรีบ้านโอเซ ได้นำมาพัฒนาเพื่อเป็นสินค้าเพื่อจำหน่าย เป็นรายได้สำหรับครอบครัว โดย ได้ดัดแปลงมาจากของใช้ในครัวเรือนที่มีอยู่มาทำเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มจำหน่าย เป็นรายได้เสริม

ปัจจุบันถือว่า ชาวบ้านอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นตลาดขายส่งผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเถาวัลย์ เพราะ เกือบทุกหลังคาเรือน ทำการผลิตหัตถกรรมเถาวัลย์ และนำเอาผลิตภัณฑ์เถาวัลย์มาจำหน่ายในหมู่บ้าน พร้อมทั้งมีการจัด จำหน่ายตามหน่วยงานราชการ งามเทศกาลประจำจังหวัด และมีร้านค้าที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าชุมชน ซึ่งเป็นรายอีกทาง หนึ่งของชาวบ้าน ตำบลโพธิ์ศรีสุวรรณ วัตถุประสงค์ ฝีมือ แรงงาน และรายได้ เป็นของชุมชนทั้งหมด จึงทำให้คนในชุมชนมีความรัก และผูกพันกันเหมือนญาติ และได้ฝึกอบรมให้กับนักเรียนที่อยู่ในชุมชนได้เรียนรู้เพื่อที่จะทำให้เด็กได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เหล่านี้ ต่อไป เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น อีกทั้งยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนด้วย

ดังนั้น ในการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง กรณีศึกษา อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณจังหวัดศรีสะเกษ ผู้จัดทำจึง สนใจที่จะนำองค์ความรู้ทางการออกแบบ และการตลาดช่วยพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ผสมผสานกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและเอกลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อดำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์จังหวัดศรีสะเกษ มาอีกทางหนึ่ง และเป็นการเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้มากขึ้น อันส่งผลให้สามารถพัฒนาได้รวดเร็วและยั่งยืนต่อไป ภูมิปัญญา ที่สืบทอดกันมาให้ดำรงสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณสมบัติของเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณจังหวัดศรีสะเกษ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาและพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีแนวทางในการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1.เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะของเถาวัลย์แดงและศึกษาความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้นำแนวทางการผลิตสินค้าของที่ระลึกของ (วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2532 : 129-136) และ (ประเสริฐ ศรีรัตน. (2531 : 41) มาใช้ในการพัฒนาและศึกษาความต้องการเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงอำเภอโพธิ์ศรี สุวรรณจังหวัดศรีสะเกษดังนี้

- 1.1 การใช้วัสดุท้องถิ่น
- 1.2 การแสดงออกถึงลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นได้
- 1.3 การรักษาคุณภาพของสินค้าให้มีความสวยงามและแฝงด้วยประโยชน์ใช้สอย
- 1.4 การประดิษฐ์คิดค้นรูปแบบสินค้าใหม่ๆอยู่เสมอโดยยังคงต้องรักษาเค้าโครงของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือ สอดแทรกอยู่บ้าง
- 1.5 คุณค่าและการนำไปใช้
- 1.6 การคำนึงในด้านการผลิตและการตลาด

2. การพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ตามแนวทางการพัฒนา 1 แนวทางการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรม ของ(วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2535 : 89-113) กล่าวไว้ว่า การพัฒนางานหัตถกรรมพื้นบ้านให้ดีขึ้นนั้น ต้องพัฒนาในองค์ประกอบสำคัญดังนี้คือ ในการสร้างรูปทรง โครงสร้าง ลวดลาย การเลือกใช้วัสดุ และการผลิต แต่ก็ต้องมีความงาม ความสะดวกในการใช้สอย แล้วปรับปรุงจนได้รูปทรงที่งดงามและสนองการใช้สอยได้อย่างสมบูรณ์ และแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ของ (วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร 2548 : 15-18) ในด้านของคุณค่าทางงานหัตถกรรมมีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น วัสดุและกรรมวิธีการผลิตการใช้สอยเหมาะสมกับวัสดุท้องถิ่นความงามและความแปลกใหม่ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา 6 ด้านดังนี้

- 2.1 ด้านความคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น
- 2.2 ด้านความสวยงามทางศิลปะและความทันสมัย
- 2.3 ด้านขนาดสัดส่วน
- 2.4 ด้านประโยชน์ใช้สอย
- 2.5 ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต
- 2.6 ด้านการดูแลรักษา

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ศึกษาและพัฒนาแล้วโดยผู้วิจัยได้มีแนวทางในการศึกษาดังนี้การศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของ (วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2535 : 89-113) และ (มารุต อัมรานนท์. 2543 : 50) แนวทางการศึกษาความพึงพอใจ เกี่ยวกับของตกแต่งสวน ของ (สมจิตร์ โยธะคง. 2531 : 66-73) และ (เสรี ทรัพย์สาร. 2532 ; 19-37) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นแนวทางในการศึกษา 3 ด้านดังนี้

- 3.1 ด้านความงามทางศิลปะ
- 3.2 ด้านขนาดสัดส่วน
- 3.3 ด้านประโยชน์ใช้สอย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาและพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อดังนี้

1.ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะของเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ประชากร ได้แก่ ปราชญ์และผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปราชญ์และผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3 ท่าน

เครื่องมือวิจัย แบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3 ท่าน

เครื่องมือวิจัย แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง Rating Scale 5 ระดับ

3.ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ประชากร ได้แก่ ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 6 ท่าน ผู้บริโภคจากร้านค้าและศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือวิจัย แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง Rating Scale 5 ระดับ

2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะเฉพาะของเถาวัลย์แดงและความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

2.2 รูปแบบการพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

2.3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ศึกษาและออกแบบแล้ว

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยตามวัตถุประสงค์แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาคุณสมบัติของเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ประกอบด้วยการเลือกสรรวัสดุ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงกรรมวิธีการผลิตเถาวัลย์แดง จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อทราบถึงลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์ โดยสอบถามความคิดเห็นของปราชญ์และผู้เชี่ยวชาญ กรรมวิธีการผลิต รูปแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษและข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จากการบันทึกการสังเกตเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการกำหนดประเด็นในด้านวัตถุประสงค์การสังเกตในเรื่องรูปแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง เพื่อบันทึกรูปแบบ และกรรมวิธีการผลิต ผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จากนั้นใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล (Data collection) เกี่ยวกับกระบวนการผลิตรูปแบบของผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาศึกษา วิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลเพื่อประเมินงาน การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยการศึกษาและลงพื้นที่เพื่อสำรวจ สอบถาม สัมภาษณ์ และถ่ายภาพ จดบันทึกเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง ได้ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเพื่อประเมินรูปแบบเพื่อสรุปผลจากการศึกษา โดยสอบถาม สัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ และนำรูปแบบที่ได้ จากการออกแบบ ไปประเมินความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและการออกแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง เพื่อคัดเลือกรูปแบบที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลแล้วหาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละรายด้านที่ทำการศึกษาสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง 3 ร้าน ได้แก่ (โดยการสุ่มแบบเจาะจง) 1. ร้านกลุ่มหัตถกรรมเถาวัลย์บ้านอิเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ 2. ร้านกลุ่มหัตถกรรมเถาวัลย์บ้านหนองหงอก อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ 3. ร้านศูนย์ OTOP อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดงจำนวน 6 ท่าน ผู้บริโภคจากร้านค้าและศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 ท่าน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากนั้นนำ

กลับมาสรุปผลที่ได้ในรูปแบบข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลแล้วหาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละรายด้านที่ทำการศึกษาสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่ม เป้าหมายที่มีผลต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ นำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาลักษณะเฉพาะของเถาวัลย์แดง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ จากผลการวิเคราะห์ผลสัมภาษณ์ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อของการวิเคราะห์และการสัมภาษณ์ดังนี้

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ผลสัมภาษณ์ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ

หัวข้อการสัมภาษณ์	ประเภท	ผลการสัมภาษณ์
1.คุณสมบัติของเถาวัลย์แดง	1.ความทนทาน	เถาวัลย์แดงมีความเหนียวและทนทานเทียบเท่าหวายและมีคุณสมบัติที่คล้ายกัน ซึ่งสามารถนำมา ใช้ประโยชน์โดยการต้มและลอกเปลือกของลำต้นเพื่อนำ ไปขึ้นรูปโดยวิธีการสานเพื่อได้ผลออกมาเป็นรูปแบบผลิตภัณฑ์ต่างๆ
	2.การย้อมสี	เส้นเถาวัลย์แดงสามารถดูดติดสีได้ดีกับสีย้อมธรรมชาติ และสีสังเคราะห์ โดยการต้มแล้วนำไปย้อมสีก่อนนำมาสานขึ้นรูป
	3.การใช้วัสดุร่วม	วัสดุที่สามารถใช้ร่วมกันในการสานขึ้นรูปเถาวัลย์แดง ได้แก่ ไม้เนื้อแข็ง ไม้ไผ่ ผ้า หนังและเหล็ก เพื่อช่วยในการขึ้นรูป เป็นต้น
2.รูปแบบของผลิตภัณฑ์และเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง	1.ของใช้ตกแต่งบ้าน	เถาวัลย์แดงที่ใช้ในประเภทของใช้ตกแต่งบ้าน ได้แก่ เก้าอี้ โซฟา โต๊ะกลาง โคมไฟ แจกัน เชิงเทียน เป็นต้น

ตาราง 1 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ผลสัมภาษณ์ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

หัวข้อการสัมภาษณ์	ประเภท	ผลการสัมภาษณ์
	2.เครื่องใช้ในครัวเรือน	เถาวัลย์แดงที่ใช้ในประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน ได้แก่ กระเช้า ตะกร้า ที่วางขวดไวน์ เชิงเทียน แจกัน เป็นต้น
3.กรรมวิธีขึ้นรูปชิ้นงานจากเถาวัลย์แดงด้วยลวดลายที่มีอยู่ 3 รูปแบบของกลุ่มชาวบ้าน	1.ลายไทย	ลายไทย ที่นิยมนำมาสานขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ จะเป็นในรูปแบบของ ตะกร้า กระเช้า เชิงเทียน ของที่ระลึก เป็นต้น
	2.ลายสาน	ลายสาน ที่นิยมนำมาสานขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จะเป็นในรูปแบบของ ตะกร้า กระเช้า เชิงเทียน เฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้านของที่ระลึก เป็นต้น
	3.ลายมัด	ลายมัด ที่นิยมนำมาสานขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ จะเป็นในรูปแบบของ เฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน ของที่ระลึก เป็นต้น

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์การสัมภาษณ์ ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ แยกออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. **คุณสมบัติของเถาวัลย์แดง** เถาวัลย์แดงมีความเหนียวและทนทาน มีคุณสมบัติที่คล้ายและเทียบเท่าหวายซึ่งสามารถนำมาผ่านกระบวนการลอกเปลือกของลำต้น เพื่อนำมาขึ้นรูปแบบผลิตภัณฑ์และเฟอร์นิเจอร์โดยวิธีการสาน และยังสามารถนำเส้นของเถาวัลย์ไปย้อมธรรมชาติและสีสังเคราะห์ ซึ่งมีความสามารถในการดูดสีได้ดี นอกจากนี้วัสดุที่นำมาใช้ร่วมในการขึ้นรูป ได้แก่ ไม้เนื้อแข็ง ไม้ไผ่ ผ้า หิน และเหล็ก เป็นต้น เพื่อช่วยเพิ่มมูลค่าและรูปแบบที่แตกต่างออกไปของตัวผลิตภัณฑ์และเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง

2. **รูปแบบผลิตภัณฑ์และเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง** จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า รูปแบบของผลิตภัณฑ์และเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง ส่วนมากจะขึ้นรูปในแบบ ของใช้ตกแต่งบ้าน เครื่องใช้ในครัวเรือน และของที่ระลึก เช่น แก้ว ไซฟา โต๊ะกลาง โคมไฟ เชิงเทียน แจกัน กระเช้า ตะกร้า ที่วางขวดไวน์ พวงกุญแจ เป็นต้น

3. **กรรมวิธีขึ้นรูปชิ้นงานจากเถาวัลย์แดง** ด้วยลวดลายที่มีอยู่ 3 รูปแบบของกลุ่มชาวบ้าน โดยชาวบ้านจะแบ่งรูปแบบของลายที่ใช้ในการขึ้นรูป ดังนี้

3.1 **ลายไทย** ที่นิยมนำมาสานขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จะเป็นในรูปแบบของ ตะกร้า กระเช้า เชิงเทียน ของที่ระลึก เป็นต้น

3.2 **ลายสาน** ที่นิยมนำมาสานขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จะเป็นในรูปแบบของ ตะกร้า กระเช้า เชิงเทียน เฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน ของที่ระลึก เป็นต้น

3.3 **ลายมัด** ที่นิยมนำมาสานขึ้นรูปผลิตภัณฑ์จะเป็นในรูปแบบของ เฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน ของที่ระลึก เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบและการผลิต เพื่อใช้เป็นแนวทางการออกแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ สรุปได้ว่า รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ควรคงความเป็นเอกลักษณ์หรือ อัตลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษและแทรกวัสดุร่วมเข้าไปให้มีความหลากหลายและเทคนิคในการผลิต เพื่อเพิ่มทางเลือกใหม่ๆให้สัมพันธ์กับความทันสมัยให้แก่ผู้ที่ชื่นชอบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงรวมถึงสามารถตอบสนองการใช้งานภายในชีวิตประจำวัน โดยผู้วิจัยได้ตัดทอนนำเอาเอกลักษณ์ทางธรรมชาติของจังหวัดศรีสะเกษมาออกแบบและพัฒนา โดยได้แรงบันดาลใจจาก ดอกลำดวน ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดศรีสะเกษซึ่งได้นำเอาลักษณะของ กลีบดอกลำดวน มาพัฒนาให้เป็นรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ที่สอดคล้องกับเอกสารและสัญลักษณ์ประจำจังหวัดศรีสะเกษ รวมถึงวัสดุร่วมที่นำมาใช้ในการขึ้นรูปเพื่อให้เกิดความทันสมัย รวมถึงรูปแบบที่หลากหลายและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์เชิงการออกแบบตามตารางเมตริกสัมพันธ์ ในการออกแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีวิเคราะห์กรรมย่อนรอยโดยใช้แนวทางการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมของ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ (2535 ; 81-113) และแนวทางของ วชิรินทร์ จรุงจิตสุนทร (2548 ; 15-18) ในด้านคุณค่าทางงานหัตถกรรมที่มีเอกลักษณ์และศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น วัสดุ และกรรมวิธีการผลิตการใช้สอยที่เหมาะสมกับวัสดุท้องถิ่น ความงามและความแปลกใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์การออกแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง โดยการสร้างแบบร่างแล้วนำมาตัดทอนด้วยการพิจารณาค่าน้ำหนักคะแนน โดยใช้หลักการพัฒนาพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรม 10 หลักการ เพื่อหาค่าคะแนนที่อยู่ในระดับสูงและรองลงมาตามลำดับนำเข้าสู่เกณฑ์การพิจารณาต่อไป โดยการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ พิจารณาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพิจารณารูปแบบเฟอร์นิเจอร์ในครั้งนี้

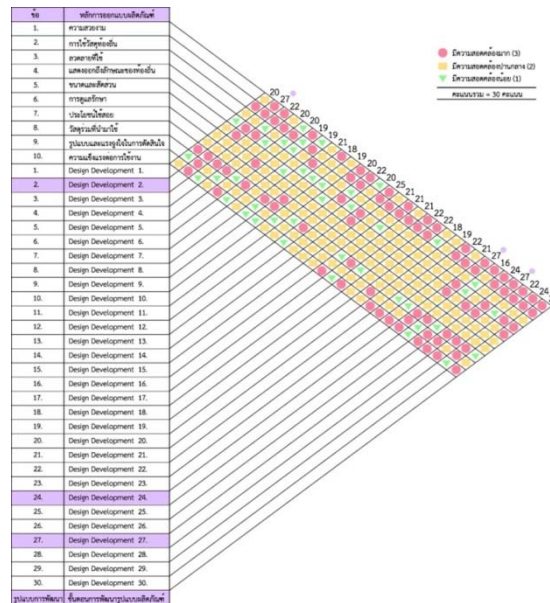
ภาพ 1 เอกลักษณ์และอัตลักษณ์จังหวัดศรีสะเกษ
ที่มา : ปณต นวลใส ,2558

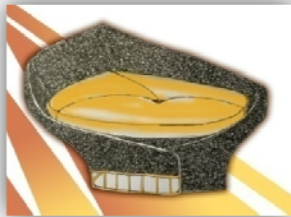
ภาพ 2 แบบร่างเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ที่มา : ปณต นวลใส, 2558

การระดมความคิดเพื่อการพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง กรณีศึกษา อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้แนวความคิดในการออกแบบแนวความคิดในการออกแบบจากหัตถกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานและวัสดุร่วมเพื่อทำการออกแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง โดยได้แรงบันดาลใจจาก ดอกลำดวน ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดศรีสะเกษซึ่งได้นำเอาลักษณะของ กลีบดอกลำดวน มาพัฒนาให้เป็นรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ที่สอดคล้องกับเอกสารและสัญลักษณ์ประจำจังหวัดศรีสะเกษ นำมาใช้ในการขึ้นรูปเพื่อให้เกิดความทันสมัยรวมถึงรูปแบบที่หลากหลายและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น จำนวน 30 รูปแบบ จากนั้นได้มีการคัดเลือกรูปแบบที่มีความเหมาะสมตามหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 รูปแบบด้วยทฤษฎีวิศวกรรมย้อนรอย

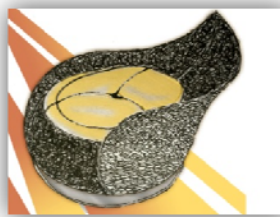
ตารางที่ 2 แสดงการพิจารณารูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงการออกแบบ โดยการสร้างตารางเพื่อพิจารณาให้ผลออกมาเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งได้นำกรอบแนวคิดของ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ (2535 ; 81-113) และ วชิรินทร์ จรุงจิตสุนทร (2548 ; 15-18) มาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา 10 ข้อดังนี้ 1. ความสวยงาม 2. การใช้วัสดุท้องถิ่น 3. ลวดลายที่ใช้ 4.แสดงออกถึงลักษณะของท้องถิ่น 5. ขนาดและสัดส่วน 6. การดูแลรักษา 7. ประโยชน์ใช้สอย 8. วัสดุร่วมที่นำมาใช้ 9. รูปแบบและแรงจูงใจในการตัดสินใจ 10. ความแข็งแรงต่อการใช้งาน

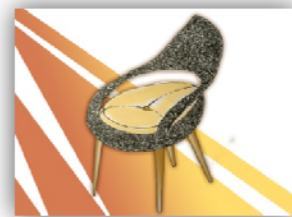
จากตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์สรุปผลการตัดทอนรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเก้าอี้แดง รูปแบบที่ 1-30 โดยใช้ทฤษฎีวิศวกรรมย้อนรอย พบว่ารูปแบบที่มีค่าคะแนนสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) รูปแบบที่ 2 ได้ค่า 27 คะแนน 2) รูปแบบที่ 24 ได้ค่า 27 คะแนน 3) รูปแบบที่ 27 ได้ค่า 27 คะแนน

รูปแบบที่ 1

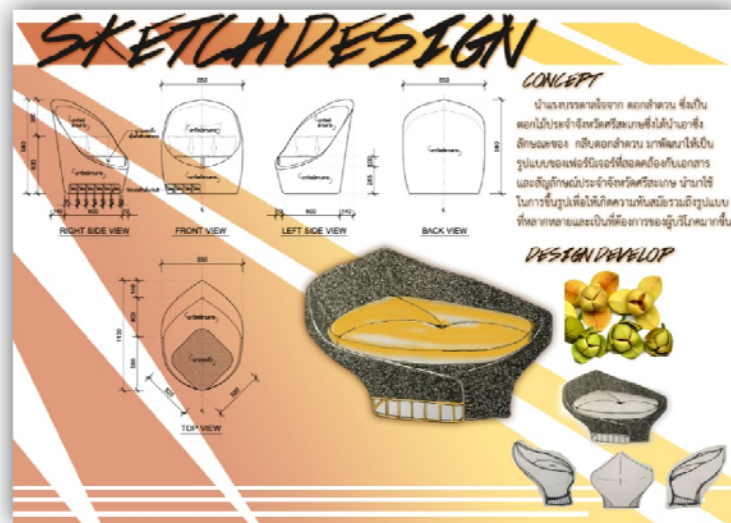
รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพ 3 แสดงรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ที่ได้คะแนนมากที่สุด 3 รูปแบบ
ที่มา : ปณต นวลใส ,2558

จากการประเมินการออกแบบเฟอร์นิเจอร์จากเก้าอี้แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบจากเก้าอี้แดง รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่า ($\bar{X} = 4.50$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.13) รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมปานกลาง โดยมีค่า ($\bar{X} = 4.13$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.29) รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมน้อยที่สุด โดยมีค่า ($\bar{X} = 4.05$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.28) ตามลำดับ จากขั้นผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบที่ได้ค่าของคะแนนความพึงพอใจมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1 ขั้นตอนต่อมาผู้วิจัยได้นำรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์จากเก้าอี้แดงเข้าสู่กระบวนการขึ้นรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ภาพ 4 ภาพ SKETCH DESIGN เฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง
ที่มา : ปณต นวลใส ,2559

ภาพ 5 กระบวนการขึ้นรูปเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง
ที่มา : ปณต นวลใส ,2559

กระบวนการขึ้นรูปเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีขั้นตอน 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. เตรียมเหล็กเส้นสำหรับการขึ้นรูปโครงเฟอร์นิเจอร์จากนั้นตัดเหล็กและเชื่อมเหล็กตามแบบที่แนบ จากนั้นเสริมความแข็งแรงด้วยการเชื่อมตามโครงเหล็กทั้ง 4 มุมเข้าหากันแล้วใช้กระดาษทรายขัดผิวหน้าของเหล็กให้เรียบแล้วจึงพ่นสีกันสนิม 2-3 รอบแล้วรอให้แห้ง

ขั้นตอนที่ 2. นำเถาวัลย์ที่แช่น้ำเตรยมไว้มาสานขึ้นรูปโดยเริ่มสานที่ละด้านด้ายลายมั่วและเมื่อสานแต่ละด้านจนครบแล้ว จากนั้นถึงสานทับอีก 3-4 รอบ หรือจนกว่าจะได้รูปร่างตามแบบที่กำหนด เมื่อสานจนได้เฟอร์นิเจอร์ตามแบบแล้วเก็บงานให้เรียบร้อยรอบด้านของเฟอร์นิเจอร์

ขั้นตอนที่ 3. เมื่อได้เฟอร์นิเจอร์ที่สานขึ้นรูปแล้วเก็บรายละเอียดตามแบบเรียบร้อย ต่อมานำเฟอร์นิเจอร์ไปพ่นสีแดงและลงสีให้แห้ง จากนั้นทำการย้อมเฟอร์นิเจอร์ด้วยสีเหลืองตามรายการแล้วรอให้สีแห้ง สำหรับในส่วนที่โชว์เหล็กเส้นเก็บงานโดยการพ่นสีเหลืองตามรายการแล้วรอให้สีแห้ง

ขั้นตอนที่ 4. นำไม้อัด MDF 10-12 มม. มาตัดตามขนาดฐานรองเบาะเพื่อทำฐานรองเบาะ จากนั้นจึงนำฐานรองเบาะที่ได้ไปวัดขนาดเพื่อจะหุ้มผ้าทำเบาะรองนั่งตามขนาดที่ต้องการ แล้วนำกลับมาประกอบเข้ากับเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง ทั้งนี้สารตกค้างเพิ่มเติมได้โดยการนำหมอนอิงมาจัดวางให้เกิดความลงตัวและสวยงาม เป็นอันเสร็จสิ้นกระบวนการ

ภาพ 6 เฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ที่มา : ปณต นวลใส ,2559

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ผลิต ที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ n=3		ผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ n=3	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ด้านการคงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น				
	1.1 รูปแบบ รูปทรง สอดคล้องกับเอกลักษณ์	4.66	0.58	5.00	0.00
	1.2 ลวดลายและเอกลักษณ์	4.67	0.58	5.00	0.00
	1.3 รูปแบบ รูปทรง มีการตัดทอนที่ลงตัว	3.66	0.58	4.67	0.58
	รวม	4.33	0.00	4.89	0.00
2	ด้านความสวยงาม				
	2.1 ลวดลายที่ใช้เหมาะสมสวยงาม	4.33	0.58	4.67	0.58
	2.2 วัสดุร่วมที่นำมาตกแต่งมีความสัมพันธ์กัน	3.67	0.58	4.00	0.00
	2.3 ใช้วัสดุตกแต่งที่ร่วมสมัยและเหมาะสม	4.33	0.58	4.67	0.58
	2.4 สีสีสวยงามเพิ่มแรงจูงใจ	4.67	0.58	5.00	0.00
	2.5 รูปแบบ สร้างแรงจูงใจในการตัดสินใจ	4.66	0.58	4.67	0.58
	2.6 การพัฒนารูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิม	5.00	0.00	5.00	0.00
	2.7 ความประณีตของชิ้นงาน	4.66	0.58	4.00	0.00
	รวม	4.47	0.22	4.57	0.31
3	ด้านประโยชน์ใช้สอย				
	3.1 รูปแบบเหมาะสมน่าใช้	4.67	0.58	5.00	0.00
	3.2 ง่ายต่อการทำความสะอาด	4.00	0.00	4.33	0.58
	3.3 เคลื่อนย้ายได้สะดวก	4.00	0.00	4.33	0.58
	3.4 สะดวกต่อการดูแลรักษา	4.33	0.58	4.67	0.58
	3.5 ปลอดภัยในการใช้งาน	4.66	0.58	4.67	0.58
	รวม	4.33	0.32	4.60	0.41
	สรุปผลความพึงพอใจผู้เชี่ยวชาญและผู้ผลิต	4.38	0.16	4.69	0.21

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและผู้ผลิต ที่มีผลต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ด้านผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ได้ประเมิน ด้านการคงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.00) ด้านความสวยงาม มีความพึงพอใจในระดับที่มากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.22) ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.32) สรุปผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.16) ด้านผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงได้ประเมิน ด้านการคงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.00) ด้านความสวยงาม มีความพึงพอใจในระดับที่มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.31) ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.32) สรุปผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ ที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.69$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.21)

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้บริโภค n=30	
1	ด้านการคงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น	$\bar{X}$	S.D.
	1.1 รูปแบบ รูปทรง สอดคล้องกับเอกลักษณ์	4.46	0.80
	1.2 ลวดลายและเอกลักษณ์	3.80	0.69
	1.3 รูปแบบ รูปทรง มีการตัดทอนที่ลงตัว	4.10	0.74
	รวม	4.12	0.06
2	ด้านความสวยงาม		
	2.1 ลวดลายที่ใช้เหมาะสมสวยงาม	3.50	0.63
	2.2 วัสดุรวมที่นำมาตกแต่งมีความลงตัว	4.26	0.77
	2.3 ใช้วัสดุตกแต่งที่ร่วมสมัยและเหมาะสม	4.13	0.75
	2.4 สีสีสวยงามเพิ่มแรงจูงใจ	3.83	0.70
	2.5 รูปแบบ สร้างแรงจูงใจในการตัดสินใจ	4.46	0.80
	2.6 การพัฒนารูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิม	4.46	0.80
	2.7 ความประณีตของชิ้นงาน	3.73	0.68
	รวม	4.05	0.58
3	ด้านประโยชน์ใช้สอย		
	3.1 รูปแบบเหมาะสมน่าใช้	4.26	0.77
	3.2 ง่ายต่อการทำความสะอาด	3.20	0.58
	3.3 เคลื่อนย้ายได้สะดวก	4.10	0.74
	3.4 สะดวกต่อการดูแลรักษา	3.66	0.66
	3.5 ปลอดภัยในการใช้งาน	3.83	0.70
	รวม	3.81	0.07
	สรุปผลความพึงพอใจผู้เชี่ยวชาญและผู้ผลิต	4.00	0.01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ประเมินโดยกลุ่มผู้บริโภคจากร้านค้าศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 คน (โดยการสุ่มแบบเจาะจง) พบว่า ด้านการคงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.06) ด้านความสวยงาม มีความพึงพอใจในระดับที่มาก ($\bar{X} = 4.05$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.08) ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.07) สรุปผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภค ที่มีต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D= 0.01)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาและพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง กรณีศึกษา อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าการประเมินความพึงพอใจจากผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดง 3 ร้าน ได้แก่ (จากการสุ่มแบบเจาะจง) 1. ร้านกลุ่มหัตถกรรมเถาวัลย์บ้านอิเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ 2. ร้านกลุ่มหัตถกรรมเถาวัลย์บ้านหนองหงอก อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ 3. ร้านศูนย์ OTOP อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์แดงจำนวน 6 คนและผู้บริโภคจำนวน 30

คน (จากการสุ่มแบบเจาะจง) พบว่าเฟอร์นิเจอร์ที่ได้รับการออกแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากก่อนทำการพัฒนารูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะเฉพาะของเส้นเถาวัลย์และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเถาวัลย์แดงพบว่า เส้นของเถาวัลย์ที่ลอกเปลือกแล้วมีความยืดหยุ่นในตัว ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์และย้อมสี รวมถึงการนำวัสดุร่วมเข้ามาใช้ในการขึ้นรูปเฟอร์นิเจอร์อีกด้วย โดยพบว่าจากการประเมินได้มีความต้องการเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงในรูปแบบของเก้าอี้พักผ่อนที่ทันสมัย มีความสวยงามและรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิมในท้องถิ่นของกลุ่มหัตถกรรมเถาวัลย์ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดทั้ง 3 ด้านและขั้นตอนการออกแบบโดยมีการนำแบบร่างของเฟอร์นิเจอร์ให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณา อีกทั้งผู้วิจัยได้นำเอาเอกลักษณ์ประจำจังหวัดคือ ดอกคำตวน เข้ามาเป็นเกณฑ์หลักในการออกแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงรวมถึงวัสดุร่วมที่ใช้ในการขึ้นรูปเพื่อให้เกิดความสวยงาม ทันสมัยและได้เพิ่มมูลค่าของเฟอร์นิเจอร์ในทางที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงภายในท้องถิ่น จึงส่งผลให้ผู้บริโภคมีความคิดเห็นต่อเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงที่ได้รับการออกแบบได้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้านสอดคล้องตามแนวคิดของ (วิบูลย์ สีสวรรณ. 2535 : 89-113) กล่าวไว้ว่า การพัฒนางานหัตถกรรมพื้นบ้านให้ดีขึ้นนั้น ต้องพัฒนาในองค์ประกอบสำคัญดังนี้คือ ในการสร้างรูปทรง โครงสร้าง ลวดลาย การเลือกใช้วัสดุ และการผลิต แต่ก็ต้องมีความงาม ความสะดวกในการใช้สอย แล้วปรับปรุงจนได้รูปทรงทั้งงดงามและสนองการใช้สอยได้อย่างสมบูรณ์รวมถึงแนวคิดของ (วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร 2548 : 15-18) ในด้านของคุณค่าทางงานหัตถกรรมมีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น วัสดุและกรรมวิธีการผลิตการใช้สอยเหมาะสมกับวัสดุท้องถิ่นความงามและความแปลกใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง กรณีศึกษา อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการเลือกพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงในรูปแบบของเก้าอี้พักผ่อน โดยการจัดวางรูปแบบของชุดรับแขกหรือจะจัดวางอยู่ในมุมสบายของบ้าน เพื่อเพิ่มทางเลือกในการตัดสินใจของผู้บริโภคและยังเป็นการยกระดับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเถาวัลย์ภายในท้องถิ่นให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในระดับสูงต่อไป

1.2 รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง มีรูปแบบของเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นและการนำวัสดุร่วมเข้ามาใช้ในการขึ้นรูปเพื่อให้เกิดรูปแบบที่หลากหลายโดยต้องคำนึงถึงการตลาดและความสามารถของแต่ละท้องถิ่นนั้นๆรวมถึงการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่นของท้องถิ่นเพื่อสืบสานไม่ให้งานหัตถกรรมเถาวัลย์แดงในท้องถิ่นเลือนหายไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดง กรณีศึกษา อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับวัสดุร่วมอื่นๆในท้องถิ่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากเส้นของเถาวัลย์แดง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานหัตถกรรมประเภทอื่นๆต่อไป

2.2 ผลการขึ้นรูปของเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงโดยมีโครงสร้างจากเหล็กเส้นควรกำหนดขั้นตอนในการขึ้นรูปแจ้งรายละเอียดให้แก่ช่างฝีมือภายในท้องถิ่นนั้นๆอย่างละเอียด เพื่อให้ได้งานเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงที่ออกมาอย่างสมบูรณ์แบบมากที่สุดตามความเหมาะสมของช่างฝีมือในแต่ละท้องถิ่นนั้นๆ

2.3 ควรเพิ่มรูปแบบเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงให้มีความหลากหลายมากกว่านี้ เพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนาเฟอร์นิเจอร์ในรูปทรงอื่นๆต่อไป

2.4 ควรมีการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเอกลักษณ์ในด้านอื่นๆของท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เพื่อจะได้เกิดประโยชน์และเกิดทางเลือกใหม่ๆของเฟอร์นิเจอร์จากเถาวัลย์แดงต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ข้อมูลจังหวัด จัดทำโดยศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2557 , เข้าถึงออนไลน์
<http://www.sisaket.go.th/index1.php>
- เดิม วิพากษ์พจนกิจ. (2542). ประวัติศาสตร์อีสาน. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำรามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
แห่งประเทศไทย
- มาโนช กงกะนันท์. (2538). ศิลปะการออกแบบ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- มารุต อัมรานนท์. (2533). ศิลปพื้นบ้าน. ชลบุรี : ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ระพีพรรณ คมใส. (2540). พิธีกรรมขนานเียตาของกลุ่มชาวไทยเขมร : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านกราม ตำบลไพร
อำเภอยะหาญ จังหวัดศรีสะเกษ.
- วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. (2548). หลักการและแนวคิดในการออกแบบ. กรุงเทพฯ : แอปเปิ้ลพริ้นติ้ง กรุ๊ป.
- วิบูรณ์ ลิ้มสุวรรณ. (2536). มรดกพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์.
- วิวัฒน์ชัย บุญยศักดิ์. (2537). ศิลปวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัด
ศรีสะเกษ. (2548). เอกสารแนะนำแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ : สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือเขต 2 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สมัย สุทธิธรรม. (2545). สารคดีชุดถิ่นทองของไทย:ศรีสะเกษ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- สาคร คันทโชติ. (2528). การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2557 , จาก <http://www.oie.go.th>
- สภาวัฒนธรรมเมืองอุบลราชธานี. (2548). การชำระประวัติศาสตร์เมืองอุบลราชธานี. เข้าถึงได้จากเว็บไซต์สภา วัฒนธรรมเมืองอุบลราชธานี